

Vergaderjaar 2025–2026

30 015

Bodembeleid

28 089

Gezondheid en milieu

Nr. 142

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 februari 2026

Op 25 september 2025 vond het rondetafelgesprek Staalslak plaats in de Tweede Kamer. Tijdens dit gesprek heeft de Stichting «Gezondheid op 1» een inbreng geleverd waarin meerdere oproepen zijn gedaan. Op 3 december 2025 heeft de vaste commissie IenW verzocht om een reactie op deze inbreng.¹

Middels deze brief wordt aan dit verzoek tegemoetgekomen.

Per 23 juli 2025 is een noodregeling ingevoerd met een verbod voor toepassingen van LD/ELO-staalslak op land van meer dan 0,5 meter dik of op locaties waar inname of inhalatie hiervan of oog-, mond- of huidcontact niet is uitgesloten. Voor de overige toepassingen van niet-vormgegeven bouwstoffen met daarin meer dan 20 massaprocent staalslak in of op de landbodem bevat de noodregeling een vergunningplicht. In de Kamerbrief van 18 december 2025² is de Kamer geïnformeerd over de acht concrete acties die ik heb aangekondigd na invoering van de tijdelijke regeling om een structurele verbetering te realiseren voor de toepassing van staalslak. Deze acties zijn:

1. Uitgebreide, nieuwe onderzoeken, waaronder RIVM-onderzoek naar pH-effecten en gezondheidsrisico's, en aanvullend onderzoek dat een basis moet geven voor vervolgstappen in beleid.
2. Voorbereiding van maatregelen voor na afloop van de tijdelijke regeling, waaronder mogelijke combinaties van een verbod, vergunningplicht of meld- en registratieplicht.
3. Invoering van een informatie- en meldplicht per 2026 voor alle toepassingen van staalslak, inclusief waterbouwslak en geïmporteerde staalslak, zodat er een volledig instrumentarium beschikbaar is.

¹ 2025Z18051/2025D49819.

² Kamerstukken II 2024/25, 30 015, nr. 140.

4. Het inrichten van een Taskforce Bestaande Toepassingen Staa­ls­lak: Een traject met VNG, IPO, Unie van Waterschappen, GGD GHOR en ODNL om gezamenlijk op te trek­ken bij de aanpak van bestaande toepassingen.
5. Bestuurlijke ondersteuning bij de complexe situatie in Spijk, waar­bij vanuit de 1-overheids­gedachte met de decentrale over­hedens­scenario's worden uit­ge­werkt.
6. Bestuurlijke afspraken met Zeeland, waaronder het tijdelijk niet toepassen van staalslak in de Ooster- en Westerschelde en aanvul­lende waarborgen voor de periode daarna.
7. Het starten van een industrietafel, gericht op verantwoorde, innova­tie­ve en minder risicovolle toepassingen van staalslak.
8. Ontwikkeling van een beleidskader voor secundaire bouwstoffen, om vergelijkbare situaties in de toekomst te voorkomen en risico's aan de voorkant beter te borgen.

De diverse oproepen van de Stichting «Gezondheid op 1» sluiten aan bij de ingezette acties. Hieronder wordt hier nader op ingegaan.

1. De oproep om te stoppen met het gebruik van staalslak

Allereerst roept de stichting op om onmiddellijk te stoppen met het gebruik van staalslak in de openbare ruimte en een moratorium in te stellen op nieuwe toepassingen. Zoals de Kamerbrief van 21 juli 2025 is aangekondigd³, is per 23 juli 2025 een noodregeling ingevoerd. Met de noodregeling is onmiddellijk het gebruik van bepaalde toepassingen van staalslak gestopt.

Ik sluit mij aan bij de Stichting «Gezondheid op 1» dat de risico's van de toepassing van staalslak goed in beeld moeten zijn voordat staalslak kan worden toegepast. Daarom is met de noodregeling nadrukkelijk de pauzeknop ingedrukt terwijl er specifiek onderzoek wordt verricht naar de risico's van de toepassing van staalslak (actie 1). De noodregeling is tijdelijk, maar geeft de tijd om op basis van onderzoek en overleg met stakeholders de benodigde structurele maatregelen te nemen (actie 2). Het doel is het veilig toepassen van staalslak beter te kunnen borgen. Het streven is om begin 2026 een besluit te nemen over de nodige vervolgmaatregelen.

2. Beperk de verspreiding van bestaande staalslak

In het tweede punt roept de stichting op om verspreiding van bestaande toepassingen van staalslak te beperken door bestaande opslag af te dekken, locaties in kaart te brengen en saneringen te starten in woon- en schoolomgevingen. Zoals benoemd in de Kamerbrief van 18 december 2025⁴ over staalslakken en het beleidskader secundaire bouwstoffen, is op 28 november 2025 de Taskforce Bestaande Toepassingen Staa­ls­lak opgericht (actie 4).

Zoals ook in de brief van 18 december staat, heeft de Taskforce als doel:

- het risicogericht inventariseren van bestaande toepassingen van staalslak. Deze inventarisatie is in lijn met de tijdelijke regeling. Daar waar sprake is van evident risicovolle toepassingen voor mens en milieu worden passende maatregelen genomen; en
- zich gezamenlijk in te spannen om relevante kennis over toepassing van staalslak en eventuele risico's beschikbaar te stellen aan burgers en bedrijven.

³ Kamerstukken II 2024/2025, 30 015, nr. 136.

⁴ Kamerstukken II 2024/25, 30 015, nr. 140.

Daarnaast wordt ook in Spijk door alle betrokken partijen hard gewerkt aan een definitieve oplossing voor de milieuproblematiek door onjuist toegepaste staalslak in Spijk. Het is nodig om zo snel mogelijk tot een breed gedragen oplossing te komen. De betreffende decentrale overheden en het Rijk spannen zich hiervoor gezamenlijk in (actie 5).

3. Toekomstige toepassing EAF-staalslak

Als derde punt wil de Stichting «Gezondheid op 1» eerst de problemen rondom staalslak oplossen voordat de toepassing van EAF-staalslak wordt toegelaten.

Vanuit diezelfde gedachte is bij de tijdelijke regeling ook ELO-staalslak, tevens bekend als de EAF-staalslak, betrokken. Per 23 juli 2025 is er daarmee dus een verbod voor toepassingen van ELO/EAF-staalslak op land van meer dan 0,5 meter dik of op locaties waar inname of inhalatie hiervan of oog-, mond- of huidcontact niet is uitgesloten. Voor de overige toepassingen van niet-vormgegeven bouwstoffen met daarin meer dan 20 massaprocent ELO/EAF-staalslak in of op de landbodem bevat de noodregeling een vergunningplicht.

Staal is een essentieel product; dit wordt ook door de stichting erkend. Staalproductie kan niet zonder het ontstaan van staalslak. Het is daarom belangrijk dat verduurzaming van de staalproductie hand in hand gaat met verduurzaming van de staalslakverwerking. Dat betreft zowel de LD-slak als de toekomstige EAF-slak.

Om te voorkomen dat grote opslagbergen met staalslak ontstaan, is het belangrijk om veilige en circulaire toepassingen te ontwikkelen voor staalslak. Dit doel is vastgelegd in de intentieverklaring (Joint Letter of Intent) die is gesloten tussen Tata Steel, de staat en de provincie Noord-Holland.⁵ Daarin zijn ook afspraken gemaakt om de kwaliteit, veiligheid en toepasbaarheid van staalslak structureel te verbeteren. Daarnaast werkt Tata Steel, als onderdeel van de toekomstige maatwerkafspraken, specifiek aan oplossingen voor de toekomstige EAF-slak. Naar verwachting wordt de EAF-installatie over vijf jaar in gebruik genomen, als de noodzakelijke innovaties volledig zijn ontwikkeld.

In de tussentijd wordt gewerkt aan een beleidskader secundaire bouwstoffen, zoals nader toegelicht in de Kamerbrief van 18 december 2025 (actie 8).⁶ Het doel is om de ketens van secundaire bouwstoffen zo in te richten dat er onder andere geen milieu- en gezondheidsschade wordt veroorzaakt bij toepassingen van secundaire bouwstoffen, zoals ook de EAF-staalslak.

4. Zet gezondheid op 1

Tot slot wordt opgeroepen om gezondheid leidend te maken in vergunningverlening, toezicht, handhaving en communicatie met burgers.

Deze oproep sluit aan bij de huidige aanpak voor staalslak, waarbij de veiligheid van mens en milieu steeds een belangrijk uitgangspunt is geweest voor de stappen die door het ministerie zijn gezet. Leidraad bij de uitvoering van de VTH-taken zijn de normen en aanwijzingen die vastgelegd zijn in wet- en regelgeving. Gezondheid is één van de aspecten die daarbij meegewogen wordt. Het is belangrijk dat de balans tussen al deze aspecten goed is. Daar wordt met de Actieagenda Industrie en

⁵ Kamerstukken II 2025/25, 29 826, nr. 266

⁶ Kamerstukken II 2024/25, 30 015, nr. 140.

Omwonenden aan gewerkt. Op 19 december 2025 is de Kamer geïnformeerd over de Actieagenda.⁷

Vervolgstappen

De komende tijd wordt gewerkt aan de acht concrete acties en hetgeen in deze brief is toegelicht als reactie op de inbreng van de Stichting «Gezondheid op 1». De Kamer wordt uiteraard over relevante stappen geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
A.A. Aartsen

⁷ Kamerstukken II, 2025/26, 28 089, nr. 346.